

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vrača.

UKREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 28. — — — — — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

„SPOR JE SAMO ODGOĐEN“

Odmev včerajšnjega sklepa Sveta Društva narodov glede avstrijsko-nemške carinske unije v angleškem tisku

London, 20. maja. Vsi listi komentirajo v dolgih člankih včerajšnji sklep sveta Društva narodov v predložitvi vprašanja avstrijsko-nemške carinske unije haaskemu mednarodnemu razsodišču, da ga prouči s pravne strani in poda do jesenskega zasedanja Društva narodov svoje mnenje. Vladni organ »Daily Herald« toplo pozdravlja »sklep in izraža upanje, da se bodo do jeseni, ko bo prišla ta zadeva zopet na dnevni red, duhovi že toliko pomirili, da se bo lahko brez nervoznosti sklepalo o nadaljnjih korakih. Pri mirnem proučevanju vse zadeve bo morala tudi Francija uvideti, da ni v skladu z ugledom francoske republike, če se pri vsaki akciji Nemčije vznemirja. Trajno se Nemčije ne da izločiti od so-

odločanja v mednarodnih političnih vprašanjih. Tako stališče mora izzvati reakcijo. Na drugi strani po morata tudi Nemčija in Avstrija končno spoznati, da nima smisla iti z glavo skozi zid. Če bi bili prej obvestili o svoj nameri velesile, bi se morda vsa zadeva presojala docela drugače in Nemčija in Avstrija bi si lahko šteli v zaslug, da sta napravili prvi korak k gospodarskemu zblizanju evropskih držav. Tako pa sta s svojim postopanjem izzvali le vznemirjenje. Vse eno pa avstrijsko-nemškega načrta ni kratkoma odklonili. V zvezi z Briandovimi predlogi in predlogi Sovjetske Rusije, da naj bi se sklenila splošna gospodarska nena- padalna pogodba, bi lahko tvoril ta načrt jedro velike gospodarske akcije Evrope.

Manj optimističen je »Daily Telegraph«, ki smatra, da je z ženevskim sklepom ves spor do jeseni odgođen, rešen pa ni. Svet Društva narodov od haaska razsodišča ni zahteval odločitve, samo pravno mnenje. To znači, da se bo moralo o končni odločitvi še le razpravljati. Malo verjetno je, da bi bila v jeseni atmosfera za take razprave ugodnejša, kakor pa je bila sedaj.

Pred demisijo Brianda

Pariz, 20. maja. »ECHO de Paris« poroča iz Ženeve, da bo Briand v petek ali najkasneje v soboto odpotoval v Pariz in nato definitivno odstopil. Vsa prizadevanja, da bi ga pregovorili, naj umakne demisijo, so ostala brez uspeha.

Iz Španije

Madrid, 20. maja. AA. Ministrski svet je odpravil obsedno stanje nad Madridom.

Rim, 20. maja. AA. Po poročilu listov sta španski minister za zunanje zadeve Leroux in Litvinov sklenila pogodbo o medsebojnem priznanju njihovih vlad.

Madrid, 20. maja. AA. Vlada je zaprla univerzo v Valladolidu, ker so dijaki zahtevali, naj jim profesorji izroče potrebna zrelostna spričevala brez izpitov. Dijaki pravijo, da so s pripravami za revulucijo porabili toliko časa, da niso mogli obkrožiti predavanj.

Vstaja v Birmi

London, 20. maja. AA. Na včerajšnji seji spodnje zbornice je tajnik za Indijo Wedgwood Benn poročal o položaju v Birmi. Pred kratkim so odpravili tamkaj v džungli okraja Insein štiri taborišča upornikov, katere so uničili. Vetaši so imeli velike izgube in so zbežali. Benn je izrazil upanje, da se bo položaj v Birmi izboljšal. Priznal je, da je gospodarsko stanje te dežele zelo težavno.

London, 20. maja. AA. Po brzojavki iz Rangona vlada v Birmi ne bo zaenkrat proglasila obsednega stanja. Glavni stan je izdelal načrt za borbo proti upornikom in bo skušal zabraniti njihov pohod v Gornjo Birmo.

Preko Rusije

na Severni tečaj

Moskva, 20. maja. Po vseh, ki jih je prejela družba za civilno letalstvo v Sovjetski uniji, pričakujejo prihod zrakoplova »Grofa Zeppelina« v Leningrad za konec junija. Kakor objavlja omenjena družba v »Izvestijah«, sta izdelana dva načrta za nadaljni polet »Zeppelina«. Po prvem načrtu naj bi letel preko Francije, Jugo-Slavije, Severnega ledeneja morja, kjer se že nekaj časa nahaja majhna ruska kolonija, Severne zemlje, odkoder bi letel dalje v smeri proti Severnemu tečaju, dočim določa drugi načrt samo polet preko Nove Zemlje. Odklonec o tem še ni padla. Polet »Zeppelina« na Severni tečaj se bo baje udeležilo tudi več ruskih pilotov ter vodja arktičnega zavoda prof. Samojlov. Polarnemu poletu »Grofa Zeppelina« posevčajo v Rusiji veliko zanimanje ter je bilo sklenjeno, da se osmojeta v Moskvi in Leningradu posebna odbora za pospeševanje tega podjetja.

Angleški prestolonaslednik o umetnosti

London, 20. maja. AA. Na enočinjen banketu umetniškega dobrodelnega društva je vangleški princ govoril o usodi umetnikov. Pri tem je omenil, da je moralo veliko slikarjev prodati svoje umetnine, ki uživajo sedaj svetovni sloves, za denar, ki je komaj za dostojal za njihove vsakdanje potrebe. Slike, ki so bile prodane za tako malo vsote, so bile sedaj prodane preko Atlantskega oceana za cene, s katerimi bi umetniki lahko kupili svoj celoten rojstni kraj. Princ je zaključil, da je v Zedinjenih državah še nekaj bogatašev, ki lahko kupujejo tako dragocene slike, dočim so bili v Angliji ljubitelji slik zaradi velikih zapeljivih davkov večkrat prisiljeni, da prodajo svoje umetnine, namesto da bi se kaj dokupili.

Turški konzul v Skoplju

Beograd, 20. maja. AA. Za konzula turške republike v Skoplju je imenovan Ali-Riza-bej. Naša vlada je novemu konzulu izdala še ekskvatur.

Obdavčenje zabavnih potovanj v inozemstvo v Nemčiji

Zanimiv predlog nemških tujsko-prometnih društev — Nemci naj trosijo svoj denar doma

München, 20. maja. AA. Prometna društva so sklenila predložiti vladi zakonski načrt o obdavčenju potovanj v inozemstvo. Za vsako potovanje in za vsako osebo, izven poslovnih potovanj, naj bi davek znašal 50 mark. S tem ukrepom naj bi oblast omejila potovanja v inozemstvo in pospešila napredek nemških kopališč in letovišč. Po naziranju teh društev potrošijo

Nemci s potovanji v inozemstvu 80 do 100 milijonov mark več kakor inozemci v Nemčiji. Bavarska vlada še ni zavzela svojega stališča k temu predlogu.

(Slični ukrep bi bil umesten tudi pri nas, kjer je notorično dejstvo, da naši ljudje zanemarijajo našo lepo jadransko riviero in nosijo svoj denar — na drugo stran Jadrana.)

Predavanje o potresih in seizmografih

Dr. Belar pravi, da je 15. februar vsako leto najkritičnejši dan za potres v Ljubljani

Ljubljana, 20. maja. Naš sloviti raziskovalec potresov g. dr. A. Belar je dopoldne razkazal v mestnem gradbenem uradu svoj najnovejši izum, namreč v resnici miniaturni seizmograf, ki mu je izumitelj dal popolnoma primerno ime »piccolo«. Večji aparati tehtajo po 100 kg, ta pa deluje prav tako, čeprav tehta samo nekaj nad 1 kg in je spravljen v mali kaseti, ki jo lahko potrese v večji žep. Na aparatu je videti močan, a občutljiv vzmet, ki je na njem pritrjena svinčena gmeta tako imenovana vztrajna ali stacionarna masa, ta je pa zvezana zopet po zvodih, ki gibanje potrese, s silno tanko iglico, ki zapiše vsak najmanjši tresljaj na okajen trak, navit na bobenček, ki se neprestano suče. Aparat natančno zaznava, če pelje mimo hiše voz, močnejše je znamenje, če vozi mimo tramvaj, še močnejše seveda pri vlakih, prav močno so pa znamenja pri eksplozijah v bližini, naznani pa aparat tudi eksplozije v daljavi in pa tudi potrese, ki nastanejo, če se v rudnikih zrušijo strovi kaveren. Mali seizmograf »piccolo« je tudi predvsem namenjen za opazovanje umetnih tresenj, ne pa za oddaljene potrese. V vojni je silno koristen, saj je profesor dr. A. Belar v strelskih jarkih s svojim »strojem za potrese« kakor so vojaki imenovali aparat, konstatiral, če je sovražnik kopal rov, da bi pognal avstrijske vojake v zrak. Celo to je določil kot razliki raziskovalec, ki je kljub svoji starosti imel pogum opazovati nevidno sovražnikovo bivanje pod zemljo, torej celo to mu ni ostalo skrivno, če je sovražnik prekinil en rov in jel kopati vzporedno drugo mino.

V svojih mapah ima prav zanimive posnetke raznih tresenj in potresov, s svojega delovanja kot profesor na realki je pa posnel seveda tudi tresenje v realni sami. Med poukom vidimo le skoraj mirno črto, pavza je pa naznačena že s silnim potresom. Še bolj je pa zanimiva mapa s krivuljami, ki naznačujejo, kako daleč je segel po Sloveniji kak ljubljanski potres. Po katastrofalnem potresu iz 1895 se je zemlja tresla ali kakor pravi znanost je trajala seizmična perioda še 6 do 7 let. Na kartah, kjer so zabeleženi potresi od leta 1896 do 1907 jasno vidimo, kako se je zemlja počasi umirila. Krivulje so posnete po poročilih profesorja Seidla, ki je zbral poročila o potresih, kakor so jih čutili ljudje, torej mikroselzične podatke. Dr. Belar je pa študiral tudi najmanjša vibriranja zemlje in zbral mikroselzične podatke. Pri tem dolgotrajnem in najnatančnejšem opazovanju je učenjak ugotovil, da je 15. februar v vsakem letu najkritičnejši dan za potres v Ljubljani. Ta dan in splot meseca februarja se zemlja trese v Ljubljani prav gotovo vsako leto. In če je kako leto tresenje tako majhno, da ga ljudje niti ne čutijo, zato je pa gotovo potres občutljiv drugo leto, ker se je v zemlji tekmo dveh let nabralo več eksplozivnih snovi. Če govorimo o potresih, naj ljudje seveda ne mislijo na katastrofe, ker znanost beleži in operira že tudi z najmanjšim drhtenjem zemlje. Nevtrni potresi so pa v Ljubljani silno redki, saj jih zgodovina beleži le komaj na vsakih 200 let. Med vsemi potresi pri nas je pa zgodovina zabeležila za najmočnejšega katastrofo iz 1895, zato smo še vsaj 200 let lahko mirni in brez skrbi.

Na vprašanje, zakaj je ravno 15. februar najkritičnejši dan v letu, je gospod profesor pojasnil, da je tedaj zemlja najbolj globoko zmrznjena in zato tudi najbolj občutljiva za potrese, po 15. febru-

arju se pa zemlja začne od dna gori tati in postajati mehkejša, da ne prenaša več tresenja tako izrazito. Potrese naznačajo sedaj naše seizmološke postaje v mikronih, to je v tisočinkah milimetra, kar pa seveda ljudje ne razumejo in tudi ne pojmi, kako silno majhna je ta mera, kljub temu se pa razburjajo, ker vsak čita poročilo o potresih z nekim strahom. Gotovo bi bilo tudi zaradi tujskega prometa umestnejše, če bi naše seizmološke štabice ne objavljale vsakega drhtenja zemlje, ali pa poročale vsaj v milimetrih, da bi ljudje tako videli, kako silno malenkostno je tresenje, ki ga vedno čutijo postaje vsega sveta in bi se ne razburjali.

Mali aparat »Piccolo«, ki je tudi za vsakega privatnika zanimiv, neobhodno potreben in koristen pa za obrambo države, stane le nekaj nad 2000 Din, večji, še občutljivejši aparat dr. Belarjevega izuma pa velja 4200 Din, in tehta tudi le 7 kg.

Prof. dr. A. Belar bo danes predaval o svojem delu in svojih izumih učiteljem pri uršulinkah v Ljubljani, jutri pa v škofji Loki.

Zabeležen potres v daljavi

Ljubljana, 20. maja. Seizmološki zavod na ljubljanski univerzi je davi ob 3.27 zabeležil zelo močan potres v daljavi 2680 kilometrov. Epicenter potresa bo morda v smeri od Egipta do Azorov.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 20. maja. Policijska uprava je prejela te dni poročilo orožniške stanice v Radečah, kjer je bilo 16. t. m. vloženo v hišo posestnika in gostilničarja Filipa Grebenca na Dobovi. Vlomilec je razbil šipo na oknu in zlezel v gostilniško sobo, kjer je siloma odprl mizni predal in pobral iz njega 4484 dinarjev poštne denarja, nekaj kolkov in razne druge vrednosti, iz posebne škatle 700 Din kot izkupiček za prodane živinske potne liste ter končno iz ženske ročne torbice 4200 Din. Vsega skupaj ima gostilničar okrog 9054 Din škode.

Danes okrog 1. ponoči se je v Dalmatinski ulici nenadoma zgrudil in nezavesten obležal strojnik France Kokalj, rojen leta 1891 v Podgori. Moža so morali včeraj zaradi poškodb, ki jih je dobil pri pretepu v Domžalah, prepeljati v bolnico, katero je pa ponoči zapustil. Bil je pa tako slab, da se je v Tavčarjevi ulici zgrudil. Morali so ga z rešilni avtom še enkrat prepeljati v bolnico.

Posestniku Ivanu Mervarju je nekdo na Viču izpred konjskega hleva ukradel 400 dinarjev vredne vaje. — Soferju Kristjanu Langusu je nekdo te dni izpred Kurnovarije gostilne v Dravljah odpeljal kolo znamke »Torpedo« v vrednosti 1200 dinarjev. Kolo je dan pozneje našel posestnik France Tomc blizu svoje hiše, bilo je pa brez obeh plaščev in zračnih cev.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize. Amsterdam 22.83, Berlin 13.515 — 13.545 (13.53), Bruselj 7.9081, Budimpešta 9.9087, Curih 10938 — 10968 (1095.3), Dunaj 796.98 — 799.98 (798.48), London 276.39, Newyork 56.60 — 56.80 (56.70), Pariz 222.24, Praga 168.33, Trst 296.28 — 298.28 (297.28).

INOZEMSKA BORZE.
Curih. Beograd 9.1335, Pariz 20.29, London 25.2335, Newyork 518.6375, Bruselj 72.15, Milan 27.155, Madrid 51.80, Amsterdam 208.375, Berlin 123.54, Dunaj 72.90, Sofija 3.76, Praga 15.3675, Varšava 58.15.

Vzroki gospodarske krize

Pomemben govor angleškega zunanjega ministra v evropskem odboru

Ženeva, 20. maja. Včeraj popoldne je zunanji minister Henderson otvoril sejo evropskega odbora. V svojem govoru je naglašal, da je Evropa v najhujši gospodarski krizi. V vseh evropskih državah vladajo brezposelnost, pomanjkanje in siromaštvo, dočim imajo prekomorske države ogromne zaloge živil, ki jih ne morejo prodati. Razen tega je v bankah na milijone brezplodnega denarja. Minister je nadaljeval, da sta mednarodna varnost in mir bistvenega pomena za gospodarsko stanje. Nadalje se je pridružil mnenju ameriškega predsednika Hooverja, da bo srečen zaključek svetovne razorožitvene konference mnogo pripomogel h koncu svetovne gospodarske krize. Dejal je, da je pričela javnost v mnogih državah spoznavati nepotrebnost gospodarskega nacionalizma, in se je izrekel za mednarodno gospodarsko akcijo, ki naj jo vodi Društvo narodov. Poudarjal je, da išče velik del Evrope kredit, ki pa ga nečje dovoliti države s preobličeno denarja. Označil je previsoke carine za škodljive splošni nemu blagostanju in naglašal potrebo znižanja carinskih postavk. Narodi se branijo z vsemi sredstvi inozemskih proizvodov in tako obubožajo same in druge.

Glavne države upnice zahtevajo povračilo posejil, dočim odklanjajo blago držav dolžnic in zahtevajo v povračilo zlato. Tako je zbiranje zlata v veliki meri pripomo-

glo h katastrofalnemu padcu cen. Nadalje je Henderson v svojem govoru pozval ruskega delegata Litvinova, naj ne misli, da pripravljajo Društvo narodov vojno proti Rusiji, in izrekel nado, da bo razvoj trgovinskih odnosov s sovjetsko državo na osnovi medsebojnega spoštovanja mednarodnih obveznosti velike pripomogel k utrditvi miru in svetovne trgovine.

Ženeva, 20. maja. Angleški zunanji minister Henderson bo najbrž postal predsednik svetovne razorožitvene konference leta 1932. Voditelj sveta Društva narodov so mu na včerajšnji tajni seji ponudili mesto predsednika te konference. Henderson je v načelu sprejel ponudbo, se bo pa o definitivnem prevzetju tega mesta še posvetoval s svojo vlado. Svetovna razorožitvena konferenca se bo vršila v Ženevi. Henderson je izjavil, da London ne prija v poštev, ker se bo tam ob koncu l. 1931 in v pričetku l. 1932. vršil vseindijski kongres.

Ženeva, 20. maja. Pododbor evropske komisije, v katerem so poleg velesil in držav Male antante zaetopane tudi Španija, Švedska, Švica, Avstrija, Madžarska, Turčija in Sovjetska Rusija, se bo sedaj jutri popoldne pod predsedstvom švicarskega zveznega predsednika Motte. Odbor bo v podrobnostih razpravljal o možnosti oiajsanja carinskih omejitev v mednarodnem trgovinskem prometu.

Pomorsko oboroževanje

Nemčije

Nova nemška križarka prekaša po svoji popolnosti velike francoske bojne ladje

Pariz, 20. maja. Krst nove nemške križarke »Deutschland«, ki je bil včeraj izvršen v Kielu z največjimi svečanostmi, daje francoskemu tisku povod za razglabljanje o bodočem razvoju pomorskih sil. »Journal« opozarja na opremo in skrbno izbiro materiala, iz katerega je zgrajena nova nemška križarka. Zgrajena iz lahkega materiala je ta križarka mnogo hitrejša kakor največje francoske vojne ladje, in presega kljub svoji nominalni tonaži 10.000 ton vsako francosko križarko po 30.000 ton. Ni dvoma, da bo Nemčija zgrajila še več takih ladij. Zato mora Francija paziti na to, da ne bo nekega dne presenečena. Vse to daje nov povod, da

vztraja Francija na svojem stališču glede razmerja pomorskih sil in se ne uda lepim obljubam, da bodo tudi drugi znižali svojo tonažo. Primer nemške križarke dokazuje, da se tonaža res lahko zniža kar za dve tretjini, dejansko pa lahko celo zviša.

»Figaro« naglašja, da so z zgradbo nemške križarke prevrženi vsi računi angleške admiralitete, ki je izračunala tonažo pomorskih sil v žetji, da zagotovi hegemonijo Anglije na morju. Na bodočo pomorsko konferenco bo treba zato na vsak način povabiti tudi Nemčijo, ki ima najmodernejšo vojne ladje, čeprav je »razorožena«.

Če pomeni sviranje fašistične himne profanacijo njegove umetnosti, je kleveta italijanskega naroda. Reakcija na to je bila popolnoma opravičena.

Znižanje delavskih mezd v Nemčiji

Dresden, 20. maja. AA. Šakli tvorničarji so odpovedali mezdno pogodbo, ki je veljala za kovinsko industrijo. Odpoved stopi v veljavo 31. maja. Hkrati so postavili nove predloge o 20% znižanju mezd. Če v začetku leta so bile znižane mezd za 4 oziroma za 5%. Med delavstvom je zato nastalo veliko razburjenje. Stavka utegne izbruhniti vsak hip.

Dobiček reparacijske banke

Basel, 20. maja. AA. Letna skupščina reparacijske banke je pod predsedstvom Maca Garraha potrdila poslovno poročilo. Čisti dobiček je 11 milijonov švicarskih frankov. Zavod bo razdelil šestdesetno dividendo.

Toscaninjeva afera

Milan, 20. maja. Fašistični listi pišejo očitno po višjem naročilu zelo rezervirano o incidentu s Toscaninjem. Samo »Popolo d'Italia« se solidarizira z napadalcem nanj ter meni, da je bila klovuta edini dostojni odgovor Toscaniniju. Trditve Toscaninija,

Nov sanatorij v Ljubljani

Trgovsko bolnišnico in podporno društvo adaptira in preureja v sanatorij bivše dr. Štajmerjeve vile

Ljubljana, 20. maja.

Ena naših najstarejših socialnih ustanov, Trgovsko bolnišnico in podporno društvo, ki proslavi leta 1935 100 letnico svojega obstoja, je storila v svojem važnem delovanju velik korak naprej. Zgradila, odnosno uredila si bo lasten sanatorij, ki bo na razpolago društvenim članom, zlasti onim, ki so zavarovani v višjem razredu. Člane Trgovskega bolniškega in podpornega društva so v primerih obolenosti pošiljali pač v banovinske bolnice, dogajalo se je pa čisto, da zaradi pomanjkanja prostora, zlasti v drugem razredu, niso bili sprejeti ali jih je pa moralo poslati v Leonišče, kar je bilo seveda zvezano s velikimi stroški ter je znatno obremenilo društvene finance. To in pa želja, da nudi članstvu čim večje ugodnosti, je napotilo upravni odbor Trgovskega bolniškega in podpornega društva, da je začel že lani razmišljati o zgradbi lastnega sanatorija. Ideja je bila kmalu uresničena. Lani jeseni je društvo ugodno kupilo vilo zdravnika dr. Štajmerja ob Stari poti in poverilo njeno adaptacijo ter preureditev v sanatorij stavbniku g. Miroslavu Zupanu. Pred dobrim tednom so začeli Zupanovi zidariji in delavci z adaptacijo.

Lična enonadstropna vila, okrog katere se razprostira razsežen, senčnat in gosto zaraščen vrt v izmeri 3200 kvadrat-

nih metrov, bo dvignjena v dve nadstropji ter primerno preurejena. Na dvorišču bo zgrajen poseben trakt, v katerem bodo kletni prostori s centralno kurjavo na ves sanatorij, v suterenu bo kuhinja s pritlikinami, pralnica, sušilnica in dezinfektor, v pritličju bo ordinacijska soba, ambulanca ter več bolniških sob. Prve nadstropje bo rezervirano izključno za bolniške sobe, v drugem bodo pa sobe za strežnike in pomožne osebe. Tudi na zunaj dobi vila drugo lice, fasada bo prenovljena ter modernizirana. Če bo vreme ugodno, bodo adaptacijska in druga dela končana do vseh svetih.

Sanatorij bo, kot rečeno, v glavnem namenjen članstvu, ki je v višjem zavarovanju. Trgovsko bolniško in podporno društvo šteje se okrog 6000 članov, od katerih jih je 3000 že v višjem zavarovanju, v splošnem pa stremi večina članstva, da doseže višje zavarovanje. V sanatoriju bo na razpolago okrog 30 postelj, če bo pa prostor, bo uprava sprejemala tudi zasebne bolnike.

Društvo bo sčasoma sanatorij še povečalo, oziroma dozidalo priključne objekte. Inicijativnost društva, ki se ni strahlo velikih bremen, da nudi svojem članstvu res čim večje ugodnosti, je treba pozdravljati.

Kmet-eksekutor, študent-policaaj

Sličice izpred malega senata — Vse zaupanje je izgubil v Ljubljano

Ljubljana, 20. maja.

Globoko ukoreninjen in prastar je boj med kmetom in eksekutorjem na deželi, v mestu pa traja od pametiveka borba med študentom in policajem. Včeraj je mali senat razpravljal o teh zadevah, med drugim je pa imel tudi dva mala kmečka tatu.

Dva tatitca

Juvan Peter in Kokec Fran z Vač sta na veliko nedeljo pila ves dan da se pri maši nista bila. Povabil ju je namreč prijatelj, ki je prišel iz Amerike in ju je povabil, da sta mu prepevala, saj je možakar hudo vnet za petje. Zvečer sta šla v drugo gostilno, ampak tam sta videla v sobi spati pijanice, luč je pa še gorela, zato ni bilo mogoče dobiti nišesar brez denarja. Kakor sploh umetniki, sta bila naša dva pevca seveda suha. Šla sta dalje in zagledala na trgovini Janeza Volčiča na Klancu počeno šipo. Kakopak da je bila šipa že počena in kakor nalašč pripravljena za Petra in Franceta, ki sta pri prepevanju popolnoma pozabila na jed. Peter je spretno odstranil šipo iz okna in odrinil zapah, da sta lahko zlezla v trgovino, kjer sta vzela s seboj 700 Din, bankovce za 10 francoskih frankov, pobrala sta pa tudi nekaj klobas, cikurije, jajc, cigaret, tobaka in lepo prekaženo plečo. Tako seveda trdi obtožnica, fanta se pa zagovarjata, da sta vzela le 420 Din, tisti francoski bankovci, komaj za pol kile plečeta in samo eno jajce. Za povrh pa tri zavojčke tobaka in škaličico cigaret.

Okraiden Ivan Volčič, soliden in pošten mož, je pa tudi vesten trgovec, ki zabeleži vsak denar, od koga in koliko ga je prejel. Zato je pa lahko tudi natanko izračunal, koliko mu manjka. Čeprav sta se tata, ki sta bila že preje obojena, ker sta ukradla dve kokoši, izgovarjala s pijanostjo, češ, da so izpili 9 litrov vina, vendar je senat prisodil vsakemu 5 mesecev strogega zavora in eno leto izgube častnih pravic, plačilo stroškov je pa neizgledno, ker nimata drugega kakor nadebudo bodočnost pred seboj.

Zaradi eksekutorja

France Bratun iz Male Stange iz litjskih hribov, ki ga vsi poznajo pod imenom Senko, pa tudi kot znanega pijančaka, ki o njem izjavljajo pribe, da ni mogoče vedeti, kdaj je pijan in kdaj trezen, jih ima že 60 na grbi, pa je vendar še korajžen korenjak. Šele 7 let starega otroka ima, ampak možakar pravi, da sodišča nič ne briga, ker je otrok že plačan. Tudi ni nezakonski, temveč samo postranski.

Mož bi bil moral nekaj plačati in so ga rubili. Ker je prebrisan, je svoje posestvo prodal pred tremi tedni, zato so pa morali iskati denar po njegovih žepih. Izvrševalni organ Ludviger je očena našel na dvorišču gostilne pri Trškani v Litiji in zahteval denar. Mož se je izgovarjal, da mu bo že plačal, češ, da je ves denar, ki ga ima pri sebi, last drugoga. Eksekutor se pa ni dal odpraviti in se je razburil ter posegel Senku v žep. Tega pa vendar nikdo ne bo pustil. Neznansko je Franceta prijelo, da sta se pričela rukati in je bil eksekutor zelo opraskan na roki. Šel je k zdravniku in dobil izpisnjo, France pa vabilo k sodišču v Ljubljano. Ker se mu zaradi take malenkosti in tudi krivice ni zdelo vredno hoditi, sta ga pripeljala v Ljubljano prav pred sodni stol dva orožnika.

Obtožnica pravi tudi, da je hotel eksekutorja ugrizniti. France pa pravi, da je to laž, saj vendar nima zob in ni tako neumen, da bi brez zob hlastal okrog sebe. Pač je bil pa sam ves opraskan in odrt po roki. Kar se tiče obsodbe, da bi bil moral plačati globo, se še spominja, da bi bil pa eksekutorja tudi zmerjal, je kakopak vse izmišljeno in prigovarjeno. Da bi bil pognitil nož, je pa sploh nemogoče. Tudi je eksekutorja rekel, naj gre v gostilno z njim, pa mu bo dal denar, ki si ga je izposodil, ampak iz žepa si ga pa ne pusti jemati.

Priče se seveda ogibajo, ker nikdo ne mara hoditi po sodnji in se zameriti. Senko

je hud možakar, z eksekutorjem se pa tudi nihče ne mara spuščati v zamero. Tožnik Ludviger sicer pravi, da ga je Senko sunil tudi v zadnji del trupa, pa ga ni dosegel, in tudi priče se ne spominjajo te brce. Resnica je, da je mesarski pomočnik, ki je prišel blizu, takoj posodil Francetu denar in plačal eksekutorju, ki je pa po izjavah vseh prič, kar je konstatiral tudi predsednik senata, prav vehementno nastopal in razburil okajenega Franceta.

Bratun je dobil 14 dni zavora in 90 Din globo, ki jo mora plačati v enem mesecu ali pa sedeti en dan več.

Ko je slišal obsodbo, se je France razhudil: Kaj, še zapri bom! Kakopak, da se pritožim. Takoj vzemam advokata, ampak ne tukajle v Ljubljani. Nobenega ne maram in Ljubljane, samo v Litiji ga vzemem. Zapri naj bi bil, pa še denar naj bi dal? Taka se pa že ne pritožim, samo v Litiji!

Vse zaupanje je izgubil v Ljubljano in ogorčen odšel.

Gospod župan — zaščitnik vzorne mladine

Dva elegantna mlada kavalirja se priklonita in sedeta na obtožno klop. Svetle pomladne obleke delujejo kakor bi lahka pomladna sapica zavela v pušo sodno dvorano. Na levo pa sede zagovornik, sam gospod župan dr. Dinko Put. Tudi on je stajno razpoložen in borbena. Prevzeli so ga spomini na lepo mladost in na tiste case, ko je tudi on proslavljal zmago pri izpitih. Gaudemus igitur! Še celo sodnikom so se razvedrili obrazi in resni govorci državnih tožitelj čita obtožnico z mehkejšim glasom. Vivalta academia!

Elegantni Banačen je slavil premagani izpit ter povabil tudi svojega prijatelja z njegovo zaročenko. Vsa mladostna je in kakor porcelanasta figurica nežna in majhna, da bi lahko plesala na dlani. Najprej so se zabavali v operni kleti, kjer je hudo težko vino. Zaročenec bi bil pa rad plesal in so šli v bar. Gneča je bila taka, saj je bilo prvega v mesecu in sobota, da za ples ni bilo prostora. Gostje so bili že okajani in kmalu je prišlo do kravala. Posredoval je višji stražnik Drašček, ki je tisto noč imel sitno službo v baru. Naši trije znanci so se oblačili v garderobi in nenadoma je Banačen dobil klofuto. Togoča ga je popadla in hotel se je reanžirati. Med njim in napadalcem je pa stal policaj, da ni mogel do napadalec, le okrog stražnika je brcal proti njemu. V splošnem razburjenju in mahanju z rokami je dobil tudi stražnik udarec po glavi, da mu je odletela kapa na tla. Stražnik je vrgel Banačana na ulico, razburjenji akademik je hotel z vso silo nazaj. Prijatelj ga je miril in odiral in tako so prišli precej glasno do Košaka. Stražnik Grden je na Zmajski most slišal nemir in šel na pomoč. Prav izpred magistrata je pa prišel stražnik Krizman.

Obtožnica pravi, da je Ljubljanačan potikal Banačana pred seboj, da bi bil s tem preprečil legitimiranje. Tudi o udarcu s pestjo po nosu govori obtožnica in pa o posvajanju, ki ga vsi poznajo ob takih dogodkih. Sploh, bilo je tako, da sta mlada gospoda morala prenočevati na policiji, obokana zaročenka je pa morala brez spremstva domov.

Obtožnica pravi, da sta bila res nekoliko vesela, vendar pa popolnoma mirna in tudi priča ter celo udarjeni višji stražnik pravi, da je morda dobil udarec le po naključju in brez namena. Banačen je bil pač razburjen, ker je dobil brez povoda klofuto. njegov prijatelj se je pa posebno raztogotil, ker so bili stražniki tudi z gospodično precej odločni in jo podili proč, čeprav ji ni nikdo ničesar storil. Zlasti bi bile morale biti policija celo hvaležna, ker je drugi obtoženec miril svojega prijatelja in policiji samo pomagal.

Gospod župan je izprevidel položaj in se zavzel za svoja dva klijenta z vso verno. Mirno je pojasnil dejansko stanje in upravičeno razburjenost, ker je vestransko do-

kazano, da udarec ni bil namenjen stražniku. Že pri zaslišanju priče se je pokazalo, da se stražnik dogodka več ne spominja natančno in da stvar ni bila tako huda, kakor jo slika obtožnica. Zato so pa tudi sodniki obsodili obtožnico samo zaradi žaljivk na en teden, ki se izpremeni v 430 Din, in na 60 Din denarne kazni, in še to le pogojno na dve leti, zaradi ustavljanja policije sta bila pa oproščena.

Ljubljana se sicer postavlja s svoje univerze, še davno pa ne spoštuje prastarih pravic svojih svobodnih akademskih možganov.

Pride!

Charlie Chaplinovo
najnovejšo in najdovršenejšo filmsko veledelo
LUČI VELEMESTA
Pride!

Ljubljanska drama

Schnitzler: Zeleni kakaduj. — L. N. Tolstoj: On je kriv

Schnitzlerjeva groteska »Zeleni kakaduj« se godi v Parizu 14. julija 1789 v podzemni krčmi bivšega gledališkega ravnatelja Prosperja.

V krčmi se zbira njegovih bivši igralci in razni revolucionarji. Vsi pripravljajo prevrat, igralci improvizirajo dramatske nastope, izražajoč kipeenje in vrenje v ljudski duši, govore na videz za šalo in zabavo v resnici krvavo resno mišljenje grožnje proti režimu, blasfemirajo in vseh užtikov naveličani plemiči s ženami in ljubici na prihajajo gledat in poslušat te dozdevne šale, ker so jim po svoji drastičnosti, osojenosti in strupenosti nova pikanterija, nov užitek.

Plemiči sprejemajo najdrznejše provokacije, zabavice in pretnje le za originalno šalo; samo najvini ševalje Albin, ki je došel prvič v Pariz, čuti in misli pravilno, se zgraža nad propalostjo plemstva in divjostjo sode. Toda tovariši tudi njegovo prepričanje, da je vse skupaj le zabavno, novo, modno, a brez resnega jedra.

Revolucionarji pa ravnaajo po tistem klasičnem gestu »Ridendo dicere verum«: smehljaje bruhaajo resnico, smehljaje se pripravljajo na prevrat. Igrajo teater, ki se mahoma izpremeni v listino, pokol, požar, vsepobno razdejaje in morjenje. Bastilja pade, iz ječ izpuščen zločinci, vlačuge in vlačugariji zagospodarijo, velika revolucija, ki je prinesla ljudstvu svobodo, se začneja z vso grozo.

Schnitzler je podal v tej enodejanki izvrstno sliko občutja in misli ter življenja med ljudstvom, sodrgo in najvišji inteligenti na dan začetka pariške revolucije. Dejanje je vsekakor napeto in močno, cela vrsta različnih značajev imenitno narisana, stopnjevanje scen rafinirano, v vsem sijajen dokaz duhovitega dramatika in teatralika.

V sredini dejanja stoji igralec Henri Pravkar se je poročil s lahkomišelnim igralcem Leokadijo, ki je dostojno menjala ljubimce hitreje kot svoje rokavice. Tudi z vojvodo Calignonom je imela razmerje in ga še ima. A Henri tega ne ve. V krčmi pa Henri »za zabavo« improvizira tragedijo: kamli si na lepem, da je vojvoda zalotil v ženi garderobi in ga je zabodel. Igra tako pretresljivo verjetno, da mu verjamejo celo tovariški igralci in krčmar ravnatelj. In odobravajo njegov zločin, češ, saj smo vedeli, da je tvoja žena še vedno vojvodova ljubica. Henri tako zve resnico, in ko stopi vojvoda pravkar v krčmo, ga Henri zabode zares. Leokadija pa se zgriždi ob truplu z vzklikom: »Ne, tega nisem vredna!«

Vojvoda igra prav lepo g. Kralj, Albin z dežele ga. Šaričeva, markizo Severni, cinično humorno žensko, ga. Nablodka, ki vzbuja s svojimi izreki mnogo zadovoljstva, krčmarja g. Cesar, igralca Henrija g. Zeleznik, igralco Georgetto ga. Medvedova, igralco Leokadijo pa ga. Mira Danilova. Vsi podajajo ostre tipe s posebno skrbno ustvarjenimi maskami in kostimi.

Tu pa je še dolga vrsta članov, ki imajo bolj ali manj važne epizodne vloge, vse izvedene z ambicijo. Mnogo je tu patosa in kričanja, viharosti. V ozadju pa vidiš Pariz, zveržen in padajoč v razvaline: simbol! Strašen ali smešen.

Nato je prišla na oder Tolstega tendencna komedija v dveh kratkih dejanjih »On je vsega kriv«. — »On je alkoholi!« Kadar se popotnik (Daneš) napije, ukrade vse, kar mu pride pod roko. Drugače je pa prav simpatičen potepuh. Pravkar je prišel iz ječe; dve leti je sedel, ker je v pijanosti nekoga oropal. In v hiši Mihaelovi ga prav gostoljubno sprejme, a tudi upijanj. Ko se zbudi, ukrade dva zavojca in zbeži. Mihaeljo ga ujame, pritira nasaj, mu govori na dušo in — podari zavojca. Potepuh se osramočen skesa, pade na kolena, se razjoka in odide z Mihaelovim odpustanjem, vendar brez zavojev.

Cel Tolstoj! Plemenito, lepo. Bolje je raziskemu tatu odpustiti, nego nesrečnega slovečka kasnovati ali celo ubiti, češ da je tat. Komedija je čisto ruska, zabavna, a polna modrosti, ima izvrstno slikane značaje in se lahko igra. Remišnosti ali verjetnosti seveda ni zahtevati, ker dobrota, je vendarle še vedno štota. Potepuh bo sopenet pil in sopet kradel, Mihaelov pa dandanes ni menda več na svetu...

Glavne tri vloge izjavijo simpatično gg. Cesar (Mihaeljo), Boltarjeva (žena) in Daneš (popotnik). Dobro Akulino je postavila gđ. Rakarjeva ki pa naj svoje hreščeče izgovarjanje končno opusti.

Gđ. Boltarjevi svetujem, naj uporabi počitnice za študij naše domače govorice, da se iznebi svojega tujega tona. Torej med naše ljudstvo!

Fr. G.

Besedo imajo naši čitatelji

K novi tramvajski tarifi

Kakor je razvidno iz nove tarife malo-železniške družbe, odpadejo v bodoče mesečni vožnji listki po Din 80, na mesto teh pa se uvedejo samo vožnji listki v blokih z 20% popustom za določeno vožnjo.

Ne verjamem pa, da bi oni privatni in državni uradniki in uslužbenici, ki so imeli do sedaj mesečni vožnji listek za Din 80 ter se z istim vozili 4 krat na dan v službo recimo od remize na gl. kolodvor ali podobno, sedaj kupili 120 vožnjih listkov po 4 delne proge po Din 2, kar znaša na mesec ako ima 80 dni 240 z 20% popusta Din 192, torej s pribitkom k prejšnji ceni mesečnega listka Din 112.

Ako se lahko uvedejo dijaški mesečni listki z nad 3 delne proge s 4 kratno dnevno vožnjo za Din 70 in tedenske delavske karte, sem mnenja, da bi bilo treba na vsak način za privatne in državne uslužbence izdati mesečne listke, ki bi odgovarjali prejšnjim cenam s primernim pribitkom za daljšo progo.

Kakor so dijaški potrebni znižanih vožnjih listkov, so jih ravno tako, če ne še bolj privatni in državni uslužbenici in uradniki, ki so gotovo šibkejši v nogah in na zdravju ter imajo sigurno v vsakem pogledu manj časa kakor dijaki.

Prepričan sem, da so tudi drugi, ki so imeli do sedaj mesečne vožnje listke, moje ga mnenja in da bo upravniki svet maloželezniške družbe sigurno to uvideli in upoštevali ter izdal kakor do sedaj mesečne karte po znižanih cenah, ker bi v nasprotnem primeru imel gotovo veliko škodo.

J. K.

Kaj pa z novimi lokomotivami?

Koncem prošlega meseca so se vršile poskusne vožnje na progi Maribor-Rakek z novo težkoto lokomotiv, ki smo jih lani prejeli iz Nemčije in sicer iz slovite tvornice strojev Borgis pri Berlinu. Prvi je o poskusnih poročal »Slovenski Narod«, ki je prinesel moj kratek informativni članek, pozneje pa sta tudi »Jutro« in »Slovenec« pisala o tem, ter celo približila slike tega orjaka med stroji.

Javnost se je bila zelo zainteresirala za stvar in je pričakovala, da bodo s polletnim voznim redom ti stroji že pričeli obratovati. Toda to se ni zgodilo, niti se ni a strani železniške uprave izdalo pojasnilo, kako so poskusni uspehi. Kolikor sem mogel dognati, da informiram javnost, so poskusni v celoti uspešni odlično in se je izkazalo, da so i mostovi i sam ustroj proge dovolj jaki — pač pa na žalost pragi povečni slabi — prepereli. Končno mnenje bo — odnosno je menda že dala tehnična fakulteta — pa bo tudi ugodno — zadeva naše direkcije pa je, da si takoj osigura kredite za takojšnjo izmenjavo prago — ter dela tračnic in ojačanje nekaterih ovinkov, da bi prišli novi stroji čimprej v promet. Naj se še pri nas ne dela usodnih pomot, kajti če so se že naročili novi stroji, predno smo imeli za njih uporabo usposobljenih dovolj prog in jih večina že nad pol leta stoji pod milim nebom, kar znači ogromno škodo, naj se vsaj sedaj dohiti zamujeno in forsira preureditev in ojačanje prog. Novi stroji naj bi, v kolikor bodo dodeljeni tudi naši direkciji, obratovali tudi na progi Zagreb — Zid. most in Ljubljana — Jesenice. Vsekakor pa bi bili direkciji hvaležni, če bi uradno obvestila javnost o uspehih poskusov in kaj se namerava z novimi stroji.

J. P.

Pride!

Charlie Chaplinovo
najnovejšo in najdovršenejšo filmsko veledelo
LUČI VELEMESTA
Pride!

Plačane cerkvene klopi

Nimam namena kritizirati cerkvene tradicije, pač pa si želim samo zadoščanja za dogodek, ki si mi je pripetil v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. Z namenom, da prisustvujem vernicam (smarnicam) sem se napotila v nedeljo ob pol 6. v omenjeno cerkev in seveda sedla v prazno klop, se vedoč, da nimam pravice sedeti v klopi, ki je kakor sem pozneje izvedela, odkupljena od cerkvene uprave.

Ko so se večernje že prišle pristo-pila k klopi, v kateri sem sedela, neka deklica in zahtevala, da se odstranim. Nisem pa imela toliko časa, da bi jo vsaj vprašala, kako je na stvari, ker me je prehitela poleg mene sedeča žena z takovim opominom: »Ala ven, da se deklica vrede, klop je plačana, da sem za trenotek obstala in nisem vedela, kaj naj storim. Seveda sem bila poleg še omenjena deklica še precejšnje lekcije skrajno surovih besed. Torej to naj bodo besede krščanske žene, ki si z denarjem zagisra stalni privilegij v cerkvi? Ali so to besede, vodče k ljubezni do bližnjega in ki jih uči katoliška cerkev? Na ta način kot starejša žena bolnih nog, brez tolikšnih dohodkov, da bi si mogla kupiti sedež v cerkvi, naj prinese prihodnjič stolico?« se bo, če bom hotela prisostvovati cerkvenemu obredu ali pa naj ostanem doma. Lahko si

bom pomagala iz te zadrege, jako mi je bilo pa neprijetno nedeljsko vedenje pobožne žene napram meni. Upam pa, da če se klopi že oddajo, potem zasluži vsak prostor od-nosno vsa klop opozorilo, da se prepreči ne-ljubni incidenti.

Toliko v vrednost tistim, ki so verni kri-stjani, pa nimajo denarja za nabavo sedeža v cerkvi.

Starejša žena.

Prepovedane cvetlice

Ze večkrat sem čital razne članke o prepovedanih cvetlicah. Vedno so te pre-povedane in v naših krajih redke cvetlice imenovane samo z imeni, večinoma sam-o z latinskimi. Morda mislijo pisci takih člankov, da smo vsi ljudje, posebno izlet-niki, kabro poučeni o vseh imenih teh cve-tlic, katere imenuje on samo z imeni. V resnici pa ni tako. Sem pač samo nedelj-ski izletnik, toda prehodil sem že toliko, da lahko govorim o tem.

Pridem v razne kraje na deželi. Vidim te ali one cvetlice, ker vem, da so redkejše, si jih nabereim šopek in če vprašam po-tem kakega človeka na kmetih za ime te cvetlice, mi pove popolnoma drugače, kot jih pa mi v mestu imenujemo. Torej raz-ni kraji in tudi razna imena.

Ker imajo pa naši dnevniki ob nede-ljah priloge s slikami, bi bilo dobro, da bi se eno nedeljo žrtvovali in prinesli prilo-go o prepovedanih cvetlicah in sicer po možnosti in naravnih barvah z imenom cvetlice. Na ta način bi bilo omogočeno spoznanje vsake cvetlice vsakemu izletni-ku. Nihče bi se potem ne mogel izgovar-jati, da ne pozna te ali one prepovedane cvetlice.

Izletnik.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 20. maja 1931, katoličani: Bernardin; pravoslavni: 7. maja, Milodan.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Drama: Zaprti.

Opera: Oj ta prešmentana ljubezen.

Kino Matice: Ljubezna preko groba.

Kino Ideal: Svetalca ali vlačuga.

Prosvetni večer Zarje in Svobode ob

20. v dvorani Delavske zbornice.

Predavanje Walterja Frenza: S sklop-nim čolnom po jugoslovenskih rekah. Ob 20. v Unionu.

Predavanje Mestne plinarne o plinski kuhinji ob 20. v šentjakovski šoli.

DEJAVNE LEKARNE

Danes: Piccol, Dunajska cesta; Ba-karčić, Sv. Jakoba trg.

Zanimiva prireditve

Cenjeno občinstvo opozarjamo, da bo drevi ob 20. v dvorani Del. zbornice pro-svetni večer »Zarje« in »Svobode«. Na-stopi pod kapelikom Fr. Dolinarjem sekstet in kvartet godbe »Zarja« z dr. Dolinarjevim venčkom slovenskih narodnih pesmi z »Idilo« in »Polko«. Maks Vrtačnik zaigra na gosli Zajcev »Koncert št. 5«. Tonček Korošec na pozavno Paueretovo »Arjo«, kons. Držaji pa na saksofon Rudy Wiedesoftov »Valse vanites«. Pri klavirju je kos. Zebri. Sopranistka Stelka Vukova zapoje Glinkovo »Severna zvezda« in De-vovo »Snežulčico«. Denza »Ce bi vi raz-umeli« in Mayery »Stolzemana »Mala pe-sem« je dует za sopran in violončelo. Po-je Stelka Vukova, violončelo igra Bojan Santel. Pri klavirju Dušica Santelova. Kons. Drago Bugar zapoje Nedvedovo: »Pred durmi«, Griegovo »V čolnu« in »Jaz ljubim te«, in Vilharjevo »Pitaš dušo«. Pri klavirju kons. Marijan Lipovšek. Po kon-certnih točkah je predavanje s skioptični-mi slikami o Španiji. Predava Cvetko Kristan. Vstop prost.

Tekstilna industrija na letošnjem velesej-mu

Tekstilna industrija je ena od naj-važnejših in najpotrebnejših panog indu-strije vsake države in ona ima nalogo, da krije potrebo najširših mas.

Tekstilna industrija v naši državi se ne nahaja še na oni stopnji, kjer bi po na-ravnih pogojih države in potrebah prebi-valstva zamogla biti.

Težka in dolga gospodarska kriza in njene posledice silijo naše tekstilne indu-strijalce, da zmanjšavajo delo in izgleda celo, da bodo primorani delati s presledki. Eden glavnih vzrokov tega težkega stanja je, da naš konzument v mnogih slučajih kupuje inozemsko blago, čeprav so doma-či izdelki inozemskim kos tako v kakovos-ti kakor v ceni. To nagnjenje konzumen-tov pa temelji zopet v tem, ker večnoma niti ne vedo, kaj vse se izdeluje doma. Za-to še vedno naročajo izdelke tujih tovarn, na katere so od nekdanj navajeni. Da se temu odpmore, bo prirejena v okvirju le-tošnjega velesreja posebna tekstilna raz-stava. Tu bo najširša javnost imela priložnost, da vidi, kaj vse izdelujemo doma, in da se uveri, da domači tekstilni izdelki v ničemer ne zaostajajo za tujimi.

Izključeno.

— Vaše predavanje o preseljevanju duš mi je zelo ugajalo, gospod profe-sor, samo verjeti ne morem, da je vse res, kar ste trdili. Če bi bilo res, bi mogel človek priti drugič na svet tudi kot vol.

— Ne, to je pa izključeno, kajti dvakrat ne more biti isto bitje.

Dnevne vesti

— Dykov spomenik na Lopudu. Krožak prijateljev pokojnega pisatelja in politika Viktorja Dyka ter posestnikov krasnega otoka Lopuda v Dalmaciji postavi velikega pokopnika s sodelovanjem občine Lopud spomenik na kraju, kjer ga je zadel kap. Akcijo za postavitev spomenika vodi Jaroslav Urban.

— Proslava 100 letnice Matice slovenske. V nedeljo so v Pragi proslavili stoletnico ustanovitve Matice slovenske. Proslave so se udeležili najodličnejši predstavniki slovenskih narodov. Pantheon je bil svečano razsvetljen. Proslave se je udeležil tudi naš poslanik dr. Albert Kramer. O pomenu Matice slovenske in njenem plodonosnem delovanju so govorili med drugim podpredsednik Matice Srpeke iz Novega Sada dr. Aleksander Moč, predsednik Slovenske Matice dr. Lončar, prof. M. Murko v imenu Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani, dr. F. Kovačič v imenu Zgodovinskega društva v Mariboru ter vseučiliški profesor V. Francev v imenu praškega ruskega inštituta in Ruske Matice v Ljubljani.

— Obrtni šolski odbor. Trgovinski minister je predpisal na podlagi zakona o obrtnih šolah, da pridejo v obrtne šole odbore v vsakem kraju tle člani: načelnik ali predsednik občine, v kateri je šola, upravnik šole, štirje obrtniki, ki jih imenuje pomožniška društva ali pa krajevna obrtniška društva, v krajih, kjer je mešana obrtno - trgovska šola, pa tudi dva zastopnika trgovcev, ki lu določijo krajevne trgovske organizacije, in šolski zdravnik. Banovinski obrtniški odbor sestavlja ban ali njegov namestnik, ki ga ban imenuje, šef šolskega oddelka banske uprave, predsednik obrtniškega odbora, dva člana, ki lu imenuje obrtniška zbornica, upravnik obrtniških šol, v onih banovinah, kjer so mešane obrtniško - trgovske šole, pa tudi po en zastopnik trgovine in industrije. Člani banovinskega obrtniškega odbora, ki ne pridejo v odbor po položaju, ostanejo člani tri leta in so ponovno izvoljeni.

— Razpisane službe. Prometno ministrstvo, uprava pošte in brzojava, razpisuje natečaj za 7 uradniških pripravnikov z diplomno pravne in 4 uradniških pripravnikov z diplomno tehnične fakultete, elektro-tehnični oddelki ter za 90 moških in 10 ženskih uradniških pripravnikov s polno srednjo šolo. Prvenstveno pravico imajo kandidati, ki so že v poštni službi na nižjih položajih. Prošnje je treba vložiti do 15. julija. Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, navedene v § 3 zakona o uradniških za sprejem v državno službo.

— Novi telefonski postaji. Pri državni pošti v Dev. Mar. v Polju in pri državni pogodbeni pošti Cirkovce, obe na teritoriju dravske direkcije pošte, se otvorita novi telefonski postaji.

— Pred odkritjem Fletšmanovega spomenika zapojejo združeni pevski zbori sledeče skladateljeve pesmi: 1. V gorensko ozirani se v skalnato stran (po Fletšmanu), 2. Loma stije (po Hubadu) in 3. Himna na Vodnika. Razen teh pesmi zapojejo še tri njegove šolske pesmi in pesem Blejski zvonovi.

— Polovična vožnja za pomat ljubljanskega velesejma. Z odlokom generalne direkcije drž. železnice je dovoljena polovična vožnja posetnikom ljubljanskega velesejma.

— Kolesa bodo razstavljena na XL ljubljanskem velesejmu od 30. maja do 8. junija v sledečih znamenjih: »Tribunac in »Pelikan« domačega izvora, »Puh« - »Graz in »Anker« ter »Wanderer« iz Nemčije. Vsi oni, ki se zanimajo za nakup kolesa, naj si ogledajo to razstavo.

— Triglavski dom na Kredarici bo odprt in v popolnoma oskrbovan od četrka 21. maja do 1. junija. Snežne razmere v Triglavskem pogorju so za smučarje jako ugodne. Pa tudi oni turisti, ki miso smučarji, bodo lahko uživati na Kredarici kratoslojmske narave v topli spomlad, ker je pot do doma zgrajena. Najlažji dostop je iz Mojstrane preko Krme.

— Prešernova kočna na Stolu. Kranjska podružnica SPD sporoča, da se otvori Prešernova kočna na Stolu v soboto 23. t. m. Valvazorjeva kočna pod Stolom je pa oskrbovana vse leto.

— Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 1. do 7. t. m. je bilo v dravski banovini 30 primerov tifuznih bolezni, 40 škrlatinke, 85 ošpic, 54 daveice, 18 šena, ter po 2 nalezljivega vnetja možganov, dutilnega kašlja in otrošniške vročice.

— Največja razstava poljedelskih strojev in orodij. Letošnja razstava strojev ob priliki XL ljubljanskega velesejma od 30. maja do 8. junija bo dosedanje še znatno prekosila. Razstavljeno bodo vsakovrstni stroji, od preprostega do najbolj draga in za vse vrste gospodarstva. Dana bo velika izbira poljedelskega orodja in strojev za mlekarstvo. Večina strojev, ki bodo obsegali približno 2000 kvad. metrov razstavnega prostora bo v obratu. Razstave se udeležijo domače tvrdke in one iz inozemstva, zlasti češkoslovaške, avstrijske, nemške, ogrske, francije, amerike, švedske in danske. Poljedelske stroje razstavi 29 tvrdk, poljedelsko orodje 16 tvrdk, male bencinske motorje za pogon strojev 3 tvrdke, stroje za mlekarstvo 4 tvrdke. Vsak imetnik velesejske legitimacije, ki stane Din 30.—, ima pravico do polovične vožnje po železnici. Naročite legitimacije pri razprodajalci ali direktno pri velesejskem uradu v Ljubljani. Dopisnica zadostuje. Zamorete pa kupiti tudi navadno vstopnico za enkratni vstop po Din 10.—. Kmetovalce opozorjamo, da bodo razstavljene na velesejmu najrazličnejši predmeti. Naj omenimo samo neznove, gasilsko orodje, jermenarske izdelke, verige, različne vozove, bicikle, obleke, čevlje, stirske izdelke, plemensko perutnino, domače zajce itd.

— Kupujte avtomobile in motorna vozila na letošnjem XI. velesejmu v Ljubljani, ki se vrši od 30. maja do 8. junija. Le tu se bo kupcu nudila najboljša prilika pregledati vse in kupiti ono, kar mu prija. Razstavljenih bo v posebnem paviljonu nad 200 avtomobilov in motornih koles vsakovrstnih svetovnih znamk.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo, oblačno in nestanovitno vreme, najbrž tudi deževno. Tudi večeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in deloma deževno vreme. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 29,2, v Sarajevu 28,8, v Beogradu 27,4, v Zagrebu 24,1, v Mariboru 22, v Splitu 21,4, v Ljubljani 20,4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 753,4, temperatura je znašala 10,8.

— Neureča pri delu. Sodarja Antona Juha, zaposlenega v tovarni v Senci ob Savi, je včeraj popoldne zagrabil stroj za levo roko in mu odtrgal tri prste. Ponesrečeni sodar je moral v bolnico.

— Smrt najstarejše Subotičanke. V Subotici je v nedeljo umrla najstarejša meščanka Eva Novak, stara 115 let. V zakonu je imela 14 otrok, njena najmlajša hčerka, pri kateri je stanovala, je stara že 87 let.

— Samomor slovenske služkinje v Bjelovaru. V ponedeljek zvečer se je v Bjelovaru zastrela služkinja Rozalija Zber. Uslužbenica je bila pri zasebnem uradniku Niko: Sigeti in zadnje čase je bila nekam potrta. Prijateljcem je pravila, da si bo končala življenje. V ponedeljek zvečer so slišali pasanti pri mestnem pokopališču klice na pomoč. Našli so nesrečno služkinjo, zvičajčo se v silnih mukah. Prepejali so jo takoj v bolnico, kjer je pa zastrupljenju podlegla. Popila je preveliko količino octove kisline. Vzrok samomora je bila baje nesrečna ljubezen.

Pride! Charlie Chaplinovo najnovejše in najdovrše- nejše filmsko veledelo LUČI VELEMESTA Pride!

— Strašen zločin. V vasi Vrsi pri Biogradu na moru se je v ponedeljek odigrala grozna tragedija. Posestnik Grgur Vukić se je prepiral in tožar! z bratom Jandrom zaradi kočke sveta. Ker je Grgur tožbo izgubil, je sklenil osvetiti se bratu. Z bratom sta si v ponedeljek zopet skočila v lase, med prepričkom je pa Grgur pograbil puško in ustrelil brata. Jandro je bil takoj mrtel. To pa podvajanemu Grguru še ni bilo dovolj. Name il je puško tudi na Jandrovo ženo Marijo in jo težko ranil, končno je pa streljal tudi na njunega sina Boža, ki se je tudi težko ranjen zgrudil. Ubijalca so orožnik; aretirali.

— Velik min pogor. V bivšem Gutmanovem minu v Vočnu pri Virovitici, ki je last Josipa Šipka, je v ponedeljek zvečer izbruhnil požar, ki se je naglo razširil. Ogenj je zalotil v spanju minarskega pomočnika Ivana Jeržabeka in nekega vajenca, ki sta se komaj rešila. Gasilci so ogenj omejili ter rešili večino inventarja. Škoda znaša okrog 300.000 Din. Ogenj je bil baje potaknjen.

— Aretirani razbojnik. Nedavno smo poročali, da je bil v Susku blizu Sremske Mitrovice izvršen drzen roparski napad na gozdarja Franja Smolka, ki se je peljal na vozu skozi gozd. Dva masčana napadca sta streljala na konja in lu ubila, potem sta pa gozdarja prisilila, da jima je izročil 15.400 Din. Orožnik; s sedaj aretirani kmetsa Vasa Mijatovića in Niko: Nedeljkovića, ki sta osumljena napada.

— Težka nesreča na Raketu. Na Raketu se je včeraj popoldne pripetila precej težka nesreča. Anton Urbas, 9letni sin svetilničarja državne železnice, je našel pri sosedu star samokres, s katerim se je neprevidno igral. Nenadoma se je samokres sprožil in krogla je zadelala fanta v trebuh. Ponoči so težko ranjenega Urbasa prepeljali v ljubljansko bolnico. Njegov stanje je zelo resno.

— Damsko perilo v najlepši izbiri dobi pri Šterk nasl. KARNIČNIK, Ljubljana, Stari trg 18.

— Obleke in klobuke kemično čist, barva, plisira in lika tovarna Jos. REICH.

Iz Ljubljane

— U Seja občinske uprave bo jutri ob 17. v mestni dvorani in ne danes, kakor je bilo prvotno objavljeno. Dnevni red ostane isti.

— Prve češnje na trgu so letos vraz- je kisle, saj jih stane kg 30 Din. Vendar so se pocenile v enem tednu za 10 Din pri kilogramu. Odjemalcev je kljub temu dovolj, zato češnje ne bodo zgubile v košarah, kot že tisti, ki jih ne kupujejo, zlasti še, ker cena lahko vsako uro pade. Ne- ka branjevka je prodajala danes tudi to »zlahtno« blago na živilskem trgu, pove- zano v šopkih po 9 češenj — po dinarju. Ena češnička potemtakem stane 11 par, kar gotovo ni premalo, zato so tudi taki šopki res primerno birmansko darilo.

— Razstava Centralnega prestolstva. Od 30. maja do 8. junija se bo vršila v Jakopičevem paviljonu razstava Centralnega prestolstva predsedništva ministrskega sveta o napredku naše države od 1919 do 1920. Razstavo, ki je doma in v inozemstvu, zlasti v Ženevi, Prag, Brnu, Bra- slavi, Poznaniu, Varšavi, Budimpešti itd. dosegla velik uspeh, bo otvoril ban drav- ske banovine, g. dr. Drago Marušič. O po- drobnostih bomo še poročali.

— U Zatvoritev poti. Prehod skozi Lat- termanov drevored, ki vodi od spodnjega dela bivšega otroškega igrišča mimo vele- sejskih paviljonov proti pivovarni Union, bo od 25. maja do inkl. 13. junija radi prireditve velesejma zaprt.

— U Monterska, kanalizacijska in druga dela opravljajo zdaj ob Luckmannovi hiši v Gradišču. Te dni je zaprta cesta od Kon- gresnega trga do Eriavčeve ceste ter je tod prevoz s Kongresnega trga v Gradi- šče in proti Rožniku nemogoč. Prelagajo električni kabel iz sredine ceste k hišami pod trotoar in uravnavajo ter podlagajo plinovodne cevi, priključujejo pa tudi hiš- ne kanalizacijske cevi k zbiralnemu kana- lu. Včeraj so pričeli tudi demolariti cest- ni kameniti tlak ob Uršulinkah. Preden za- čno kopati temelje za tramvajski tir, mo- rajo biti namreč odstranjeni cestniške kocke.

— U Ljubljana postaja moderna, govorimo dan za dnem. Pa poglejte malo nekatera hi- še v centru, pa še bolj v predmestjih, ki še leta 1931. po Kr. r. nimajo najprimitivnejše- ga hodnika. Ne kamnitega, ne asfaltnega in ne z betonom ali peskom utrjena. Pa je tako pri hišnih posestnikih kot pred hišami mestne občine! Pri enih kot drugih moraš ob dežju bresti po blatu in lužah! Pa poj- dite v Celje ali Maribor, tam ne boste našli takih nedostatkov!

— U Higijena in kanali. Glavna Ljublja- nična struga je malodane suha. Na dnu obeh bregov so izpeljali hišni in cestni kanali v strugo, po katerih se stekajo vanjo meteor- ne vode. Zdaj pritiska že vročina. Vse, kar priteče v strugo, se pa, umevno, ves dan pari. In tako se že čuti neznošen smrad, ki udara človeku v nos, če gre čez most ali ob nabrežju. Bo skoraj treba sem in tja spustiti vodo po strugi da spere in odplavi nesnago.

— U Seznam izgubljenih predmetov, pri- javljenih upravi policije v Ljubljani od dne 16. aprila do dne 15. maja: 100 Din bankovce, 120 Din, 300 Din, 350 Din, 510 Din, 600 Din, 2 menici po Din 760.—, to je vsaka za 500.00 Din, listneca, v njej 180 Din in železne legitimacije, listneca z 260 Din, ročna torbica z 66 Din, listneca, v njej 20 Din in listek od Hamana, denarica, v njej 400 Din, ročna torbica z 600 Din, listneca z 720 Din, mala denarnica s 500 Din, listneca, v njej 600 Din, 1 šelemu. legitimacija in več listin glasečih se na ime Simončič Franc, denarnica s 50 Din, usnj. ročna torbica z 200 Din, hranilna knjižica z vlogo Din 6000.— in 400 Din gotovine, listneca, v njej polnomoč za carinskega deklaranta, ter več drugih papirjev na ime Vičič Franjo, ročna torbica s 140 Din, sre- brna ura z zlato verzičko na ključek in ima št. 63.733, ženeški uhan iz platine s podolgov. belim kamnom, otroška ročna torbica, v njej molitvenik, denarnica z 20 Din, 1 srebrna doza in malenkost denar- nica, v njej železen legitimacija, ¼ srečke drž. razr. loterije št. 37165, 77326, 6470 in 56278. V. kolo, damska mala tula ura, zla- ta zapestna ura na črnem traku, 1 srebr- na moška ura, nikelnasta Omega ura zla- ta ovratna verzička z obeskom, ročna tor- bica, v njej mala denarnica in 3 žepni rob- ci, damska srebrna zapestna ura na črnem traku, nikelnasta moška zapestna ura, damska zlatna zapestnica, delavska knjižica, glaseča se na ime Breznik Ivan, usnjata prevleka za pokrivanje avto stebre, par rjavih zimskih rokavic, rjava akumtska bo- rjav svilen damski dežnik, zastavljalni li- stek o zastavljajnih prestanih in 1 denarica, 2 zastavljajna listka št. 15900 in 15951 mestne zastavljajnice v Ljubljani, kupa- bova, zastavljalni listek mestne zastavljaj- nice št. 13701, otroški plašč rjave barve, vozno dvigalo, listneca, v njej 100 Din in 1000 nemških mark, denarnica z 120 Din, sivorjava boa iz bobrove kože, ročna tor- bica, v njej nekaj čez 100 Din in 1 rožni venec, zlat prstan s 3 brljanji in legiti- macija na ime Antoj Jovan.

— U Seznam najdenih predmetov, pri- javljenih upravi policije v Ljubljani od dne 16. aprila do 15. maja: 70 Din, 100 Din, 300 Din, listneca z 20 Din, denarnica s 60 Din, listneca z 80 Din, 2 damska de- nika, zlatna damska ura, moško kolo, de- narnica, v njej 2 Din, poštni sprejemni list, 2 pobotnici pošt. ček, urada in izkaznica od Reicha, naočniki s koščicnim okvirjem; in črni stekli, delavska knjižica na ime Ema Škulj, ponošen ograš, suknjič, zla- poročni prstan, par ponošenih ženskih niz- kih čevljev, otroška boa, de' zlatega gum- ba, na katerec sta bili gravirani črki S. T. aktovka, v njej moške hlače in 2 suknja, otrška torbica, v njej žepni robec, bilje- nica in 8 Din, srebrna ovratna verzička brez obeska, nikelnasta zapestna ura, mo- ško kolo, staro črno pleskano, očala v ša- tulji, zlat prstan z rdečim kamnom, sre- brna zapestnica s srebrnim obeskom in zlat zapestnica. — V železnih vozovih so se našli tie predmeti: 22 dežnikov, 2 palice, 6 čepic, listneca z očali in 10 Din, ročna torbica s 170 Din, zavitek jedilne posode, zavitek brisač, oficirska pelerina, par ženskih rokavic, blazina iz gumija, 3 klobuki, roman, ovitek pisemskega papir- ja, otroški suknjič, veliki svečen ženske obleke, nahrbtnik, v njem odeja in razno, ročna torbica s 50 Din, ženska jopica, roč

ni kovčeg, 2 volneni krpici, damski per- zijski plašč in zavitek svečen klobas.

— U »Afrika govori.« Danes ob 14.30 bo predvajala ZKD veliki kulturni zvočni film »Afrika govori.« Film je velezanimiv in poučen; izdelan je bil z največjimi žrtvami ob neprestani opasnosti s strani divjih zverí. Na ta film, ki ga bo predvajala Z. K. D. nepretrgoma do sobote vsak dan ob 14.30, opozarjamo zlasti podeželske šole, ki nameravajo te dni prirediti majniški iz- let v Ljubljano. Predstave se vrše v pro-

Opice in medved na ulicah

„Lezi, šandore, da vidimo, kakav si bio, kad si se u gostioni napio rakije“

Ljubljana, 20. maja.

Nič posebnega — za tiste, ki srečujejo na ulici na vsakem koraku opice in se za- letavajo ter koracajo in tacaajo, kot da so sami medvedi. Stvar je pa mnogo resnej- ša. Po naših ulicah promeniira v resnici go- drnjavi medved in vreščave opice, ki niso pristojni v Ljubljano, temveč uživajo le našo gostoljubnost in ljubeznivost, sprejeli smo jih z odprtimi rokami in srci, kot pač sprejemamo goste, zlasti še, če so medvedi ali opice.

Prihoda dragih gostov ni nihče nazna- nil, seveda, ker se niso zganiili novinarji. Šele pozneje je nastal po mestu takšen di- rendaj, vik in krik, tekanje ni razburjenost, kot pač ob velikih senzacijah. Tedaj pa je bil tudi zadnji čas, da stopijo na plan še oficijelni radovedneži, vzamejo prestrašne črne škatle v roke (brez katerih bi še ve- liki državniki ne bili dovolj slavni, kaj še opice), takorekoč — junake dneva je bilo treba intervjuvati in fotografirati.

Pri vseh intervjujih, sprejemih in sploh pri senzacijah je glavno, da več kam se je treba obrniti, kje je tisti, na čigar jezik se moraš obesiti in katero koleno moraš navrtati. Bilo je namreč tako: Krenili smo na pot, da po dolžnosti in pravici ujamemo opice in medveda. Vsa Ljubljana je govorila o njih, mi pa, trije možje, dva »leteča re- porterja« in še nekdo, smo jo mahnili od pošte na franciškanški most, zdelo se nam je, da pleše medved na mostu in opice ope- tajo z repi, ker je bilo toliko ljudi tam okoli. Ne tega, ne onega, kakor navadno, so obračali železodec Ljubljani, kot pravijo meščani že nekaj časa čudovitim operaci- jam rečne struge. Dolgo smo iskali ter že skoraj obupavali, prehodili smo že vsa Ljubljanična nabrežja — primernih opic pa ni bilo nikjer, le mi ubogi medvedi — smo bili sami najbolj podobni velikim zverinam, ki smo jih iskali. Sled nas je vodila po nabrežjih zato, ker je tam smr- delo po zvereh. Seveda nismo bili dovolj brihtni, da bi potuhtali od kod so prav za prav sumljive dišave.

Kdor pa išče, najde, kot je oni dan dejal neki berad, ki si je obiral uši. Na šentjakobskem trgu smo zagledali med gručo ljudi majhno opico v dokaj nespo- dobnem krilu. Pohujšanje je v resnici najmočnejši element, ki si je podvrgel že opice. Opica je bila torej oblečena, hlačke ali kombiniza ji je pa pokrivala le sredo života, rep ni bil oblečen in tudi da- leč okoli njega je bilo vse prosto.

Mladež in vsi drugi so jo ubrali po Rož- ni ulici proti žabjaku za opico, ki jo je vlekla na vrvi umazana in razcapana ciganka z malho na hrbtu in blatnimi škarpetami na petih. Na žabjaku se je zbra- la ob prihodu opic — bilo jih je več — kmalu vsa elita in bodoča nada, druge ko- medije ni bilo, le nenavadna procesija s tremi opicami na čelu je krenila po Grud- novem nabrežju, potem pa mimo starinar- jev proti franciškanškemu mostu. Starejši možak, navidez (in tudi v resnici) cigan, je vodil srednje veliko opico, okrog 16let- ni fant pa največjo. Vse so bile v negli- žehih. Medveda ni bilo. En član naše troj- ce se je med procesijo ali povorko izgubil. Drugi je pa hotel na vsak način intervju- vati visokorodno opico: od kod, kaj in kako. Odgovori so pa bili kaj milostni in od zgoraj navzdol. Niti mlada ciganka ni hotela povedati drugega, kot da je kome- dijantska družina prispela iz Maribora, — njih ožja domovina je baje Bosna — raz- zen opic, medved je najbrž tudi iz bosan- ske boate — to je pa bilo tudi vse. V Stritarjevi ulici je naš »kinooperater« srečal nekaj prijetnejšega kot so bile uma- zane opice, slednji član ekspedicije je pa končno izsledil še v šolskem drevoredu medveda in baš, ko je pisal na zadnjih nogah nekakšen sila sentimentalni tango po taktu udarcev na rešetu podoben bob-

Pride! Charlie Chaplinovo najnovejše in najdovrše- nejše filmsko veledelo LUČI VELEMESTA Pride!

starih Elitnega kina Matice ob globoko znižanih ljudskih cenah.

— U Iz gledališke pisarne. Drama je da- nes zaprta, jutri ponovi Klabundovo igró »XYZ« za red B, v petek za misterij »Še- rhenik« za red E, Opera ponovi drevi ope- reto »Oj ta prešmentana ljubezen« za red E, jutri pa »Večnega mornarja« za red D.

— U Dr. Mira Fink, specialista za ženske bolezni in porodnišvo, zaradi ož- potovanja v inozemstvo ne ordinira od 21. do 31. maja. 25Sn

— Foto - sport zadovolji vsakogar s kamero, kupljeno pri Fr. P. ZAJEC, optik, Ljubljana, Stari trg 9. — Ceniki brez- plačno. 59L

— U Opozarjamo na oglas družbe Co- merce, Tavčarjeva ulica 2, II. nadstropje.

Ljudje, ki so bolni na žolčnih, ledvičnih in kamnih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvorbi sečne kisline in na- padih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Jose- fove« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefov« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, ta- ko, da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji pro- state. »Franz Josefov« grenčica se do- bi v vseh lekarnah, drogerijah in spece- rijskih trgovinah.

nič in presunljivo skisane pesmi; medved je priklenjen na približno 2 m dolgo že- lezno palico, na gobcu ima nagobtnik, vo- di ga pa možakar srednjih let, ki mu po- je in bobna, ko se mora producirati. Če medved pleše delj časa, začne nezadovolj- no renčati ter le nevoljno taca. Ko stoji tako na zadnjih nogah, je kar »postaven«. Zdi se pa, da ima revež nekam bele oči, kot da je slep. Po plesu mu komedijant navadno veli: »Lezi, šandore, da vidimo, kakav si nam bio, kad si se u gostioni napio rakije!« Nakar se medved lagodno zvali po tleh, ter pomoli vse štiri od sebe. Potem pa mora sesti in salutirati »gospo- di publici.« S tem je produkcijska končana, nakar komedijant steguje okoli sebe re- seto ali boben, da bi mu vrgel kdo vanj kaj cvenka. Od Ljubljancanov pa padajo dinarčki le v bifeju, druge ni takšnih magnetov. Sicer so se povsod odpirala okna, koder je koracal mimo kosmatinec, kar pa ni nič pomagalo. Nežnemu spolu so se zverli samo smilile, pomilovale so jih mehosrčne Ljubljancanke, ostali so se pa zabavali ter smejali.

Komedijanti so včeraj prehodili skoraj vse mesto. Baje jih je privabil v Ljublja- no bližnji velesejem, od katerega si obe- tajo lepše čase.

Danes in vse dni do sobote
dnevno ob pol 3. pop.

AFRIKA GOVORI

Senzacija! — V Elitnem kinu Matič.

Iz Celja

— U Celjsko perske društvo ima pevske vaje v tekočem tednu v naslednjem rodu. drevi za ženski zbor, jutri v četrtak za mo- škí zbor in v petek 22. t. m. za mešani zbor. Točno in polnočevilno! Concert se bo vr- šil nepreklono 18. in 14. junija.

— U Gasilska tombola v Guberju. V nede- ljo 5. julija namerava prirediti Proselovlj- no gasilno in reševalno društvo v Guberju pri Celju svojo običajno vsakoletno tombolo. V slučaju slabega vremena se bo vršila tom- bola naslednjo nedeljo 12. julija. Ostala dru- štva naj to vpoštevaljo, občinstvo pa naj prid- no seže po tablicah.

— U Glavni oddelki finančne kontrole v Celju bo potreboval s 16. avgustom nove uradne prostore za svoje pisarne. Hišni last- ni stavijo zadevne podrobne ponudbe najpozneje do 26. maja v oddelku pisarni v Celju, Cankarjeva ulica 11, kjer dobe tudi vse potrebne informacije.

Praktično odlikovanje

V Ameriki so oprostili pet žen vseh poštinih pristojbin. Gre za pet vdov umrlih prezidentov Tafta, Wilsona, Harrisona, Clevelanda in Roosevelta. Vsek ameriški prezident je namreč oproščen vseh poštinih pristojbin in do- slej je bila zgodovinska navada Zedinje- nih držav oprostiti poštinih pristojbin s posebnim zakonodajnim aktom obeh zbornic tudi vdove po umrlih presiden- tih.

Oprostitev od poštinih pristojbin pomeni odlikovanje »prve dame« Zedi- njenih držav. Prezidentova vdova se v desnem oglu pisma podpisše ali pa pri- tisne svoj pečat in to zadostuje poštni upravi, da pismo dostavi. Hardingova soproga dolgo ni bila oproščena poš- tni pristojbin. Končno je pa parlament odobril zadevni predlog, toda gospa je kmalu potem umrla, tako da ni dolgo uživala tega privilegija. Poštinih pris- tojbin so bile oproščene poleg omenje- nih še vdove prezidentov Washingtona, Adama, Madisona, W. H. Harrisona, Polka, Taylora, Lincolna, Granta, Garfielda in Mc. Kinleya.

— U V pisarni.

— Gospod Šef, teden dni dopusta bi rad, ker se nameravam poročiti.

— Saj ste imeli že lani poročni dopust.

— Da, toda letos gre žal zares.

Zane Grey:

26

Skrivnostni jezdec

Roman.

— Dolgo smo si prizadevali, predno smo spravili vse trske iz njegove kože. Zdaj je pa že vse v redu, kmalu bo zopet zdrav in to junaštvo gospoda Jacka Beloundsa ne bo imelo zanj težjih posledic.

Columbina je izgovorila zadnji stavek z glasom, ki je jasno pričal da prezira Jacka. Moore je odvrnil svoj zamišljen pogled od nje.

— Upam, da je stari Bill zdrav. — je pripomnil malomarno.

— Ali ste obvestili svojce o nesreči? — je vprašala Columbina, kakor da je preslišala njegovo vprašanje.

— Ne.

— Ne? Ali se ne nameravate kmalu vrniti — v Denver — v domovino? — je zajecjala.

— Ne, — je odgovoril kratko.

— Kaj pa hočete početi? Saj, vendar ne morete delati — vsaj kmalu ne.

— Columbina, nikoli več ne bom mogel jahati, kakor sem jahal. — je dejal ves potr.

— Oh! — Columbina glas in nežna kretnja, s katero je položila roko na primitivno narejeno bergijo, bi bila vsakemu človeku jasna, ni pa bila razumljiva njima, ki sta bila vsa zaoplenjena v svoja čustva. »Neznosna misel«.

— Bojim se, da bo res tako. Pošteno sem jo izkupil, Columbina. Malo je manjkalo, da nisem izgubil nože.

— Previdnejši morate biti, morali bi... Ali nameravate ostati tu pri Andrewssovih, Wilson?

— Ne, ti ljudje imajo dovolj lastnih skrbi. Nameravam obdelati nekaj zemlje in naseliti se.

— Naseliti se! — je vzkliknila začudeno. — Kje pa?

— Da, tam gori ob vznožju Old White Slidesa. To je bil že davno moj namen. Saj poznate prijazno dolmino pod rdečo pečino. Bili ste tam z menoj. Pri stari koči, ki so jo zgradili zlatokopi.

— Da, spominjam se. Lep košček zemlje je to — lepa dolina. Toda Wil, vi tam ne morete živeti.

— Zakaj pa ne?

— V tej mišji luknji! Majhna, enosobna koča, streho je že odneslo, sprani vse polno, dimnik razpokan... Nikar mi ne pravite, Wilson, da hočete sami prebivati tam gori.

— Seveda bom. Kaj pa mislite? —

— Jack je pokazal na druga vrata, ob katerih je sedel, na vrata, vodeča v ono sobo, ki jo je rabil farmar za nekakšno pisarno in skladišče. Ko je šla Columbina mimo, jo je prijel za rokav.

— Columbina, če si jezna, ne hodi k očetu, — je dejal proseče. — Tudi on je — jezen in s tem bo zadeva samo poslabšana.

— Iz mnogih izkušenj je mogla Columbina sklepati, da je Jack nekaj zagrešil in se zavedel posledic svojega nepremišljenega dejanja. Odskočila je od njega in potrkala na vrata, ne da bi odgovorila na njegovo vprašanje.

— Prosto! — je zaklical farmar.

— Columbina je vstopila. — Halo, oče! Si hotel govoriti z menoj?

— Belounds je sedel za staro mizo nagnjen nad zamazano računsko knjigo s svinčnikom v roki. Ko je dvignil glavo, se je Columbina zdrnila.

— Jack je pokazal na druga vrata, ob katerih je sedel, na vrata, vodeča v ono sobo, ki jo je rabil farmar za nekakšno pisarno in skladišče. Ko je šla Columbina mimo, jo je prijel za rokav.

— Columbina, če si jezna, ne hodi k očetu, — je dejal proseče. — Tudi on je — jezen in s tem bo zadeva samo poslabšana.

— Iz mnogih izkušenj je mogla Columbina sklepati, da je Jack nekaj zagrešil in se zavedel posledic svojega nepremišljenega dejanja. Odskočila je od njega in potrkala na vrata, ne da bi odgovorila na njegovo vprašanje.

— Prosto! — je zaklical farmar.

— Columbina je vstopila. — Halo, oče! Si hotel govoriti z menoj?

— Belounds je sedel za staro mizo nagnjen nad zamazano računsko knjigo s svinčnikom v roki. Ko je dvignil glavo, se je Columbina zdrnila.

— Jack je pokazal na druga vrata, ob katerih je sedel, na vrata, vodeča v ono sobo, ki jo je rabil farmar za nekakšno pisarno in skladišče. Ko je šla Columbina mimo, jo je prijel za rokav.

— Columbina, če si jezna, ne hodi k očetu, — je dejal proseče. — Tudi on je — jezen in s tem bo zadeva samo poslabšana.

— Iz mnogih izkušenj je mogla Columbina sklepati, da je Jack nekaj zagrešil in se zavedel posledic svojega nepremišljenega dejanja. Odskočila je od njega in potrkala na vrata, ne da bi odgovorila na njegovo vprašanje.

— Prosto! — je zaklical farmar.

— Columbina je vstopila. — Halo, oče! Si hotel govoriti z menoj?

— Belounds je sedel za staro mizo nagnjen nad zamazano računsko knjigo s svinčnikom v roki. Ko je dvignil glavo, se je Columbina zdrnila.

— Jack je pokazal na druga vrata, ob katerih je sedel, na vrata, vodeča v ono sobo, ki jo je rabil farmar za nekakšno pisarno in skladišče. Ko je šla Columbina mimo, jo je prijel za rokav.

— Columbina, če si jezna, ne hodi k očetu, — je dejal proseče. — Tudi on je — jezen in s tem bo zadeva samo poslabšana.

— Iz mnogih izkušenj je mogla Columbina sklepati, da je Jack nekaj zagrešil in se zavedel posledic svojega nepremišljenega dejanja. Odskočila je od njega in potrkala na vrata, ne da bi odgovorila na njegovo vprašanje.

— Prosto! — je zaklical farmar.

— Columbina je vstopila. — Halo, oče! Si hotel govoriti z menoj?

— Belounds je sedel za staro mizo nagnjen nad zamazano računsko knjigo s svinčnikom v roki. Ko je dvignil glavo, se je Columbina zdrnila.

— Jack je pokazal na druga vrata, ob katerih je sedel, na vrata, vodeča v ono sobo, ki jo je rabil farmar za nekakšno pisarno in skladišče. Ko je šla Columbina mimo, jo je prijel za rokav.

— Columbina, če si jezna, ne hodi k očetu, — je dejal proseče. — Tudi on je — jezen in s tem bo zadeva samo poslabšana.

— Iz mnogih izkušenj je mogla Columbina sklepati, da je Jack nekaj zagrešil in se zavedel posledic svojega nepremišljenega dejanja. Odskočila je od njega in potrkala na vrata, ne da bi odgovorila na njegovo vprašanje.

— Prosto! — je zaklical farmar.

— Columbina je vstopila. — Halo, oče! Si hotel govoriti z menoj?

— Belounds je sedel za staro mizo nagnjen nad zamazano računsko knjigo s svinčnikom v roki. Ko je dvignil glavo, se je Columbina zdrnila.

— Jack je pokazal na druga vrata, ob katerih je sedel, na vrata, vodeča v ono sobo, ki jo je rabil farmar za nekakšno pisarno in skladišče. Ko je šla Columbina mimo, jo je prijel za rokav.

— Columbina, če si jezna, ne hodi k očetu, — je dejal proseče. — Tudi on je — jezen in s tem bo zadeva samo poslabšana.

— Iz mnogih izkušenj je mogla Columbina sklepati, da je Jack nekaj zagrešil in se zavedel posledic svojega nepremišljenega dejanja. Odskočila je od njega in potrkala na vrata, ne da bi odgovorila na njegovo vprašanje.

— Prosto! — je zaklical farmar.

— Columbina je vstopila. — Halo, oče! Si hotel govoriti z menoj?

— Belounds je sedel za staro mizo nagnjen nad zamazano računsko knjigo s svinčnikom v roki. Ko je dvignil glavo, se je Columbina zdrnila.

— Jack je pokazal na druga vrata, ob katerih je sedel, na vrata, vodeča v ono sobo, ki jo je rabil farmar za nekakšno pisarno in skladišče. Ko je šla Columbina mimo, jo je prijel za rokav.

— Columbina, če si jezna, ne hodi k očetu, — je dejal proseče. — Tudi on je — jezen in s tem bo zadeva samo poslabšana.

— Iz mnogih izkušenj je mogla Columbina sklepati, da je Jack nekaj zagrešil in se zavedel posledic svojega nepremišljenega dejanja. Odskočila je od njega in potrkala na vrata, ne da bi odgovorila na njegovo vprašanje.

— Prosto! — je zaklical farmar.

— Columbina je vstopila. — Halo, oče! Si hotel govoriti z menoj?

— Belounds je sedel za staro mizo nagnjen nad zamazano računsko knjigo s svinčnikom v roki. Ko je dvignil glavo, se je Columbina zdrnila.

— Jack je pokazal na druga vrata, ob katerih je sedel, na vrata, vodeča v ono sobo, ki jo je rabil farmar za nekakšno pisarno in skladišče. Ko je šla Columbina mimo, jo je prijel za rokav.

— Columbina, če si jezna, ne hodi k očetu, — je dejal proseče. — Tudi on je — jezen in s tem bo zadeva samo poslabšana.

— Iz mnogih izkušenj je mogla Columbina sklepati, da je Jack nekaj zagrešil in se zavedel posledic svojega nepremišljenega dejanja. Odskočila je od njega in potrkala na vrata, ne da bi odgovorila na njegovo vprašanje.

— Prosto! — je zaklical farmar.

— Columbina je vstopila. — Halo, oče! Si hotel govoriti z menoj?

— Belounds je sedel za staro mizo nagnjen nad zamazano računsko knjigo s svinčnikom v roki. Ko je dvignil glavo, se je Columbina zdrnila.

— Jack je pokazal na druga vrata, ob katerih je sedel, na vrata, vodeča v ono sobo, ki jo je rabil farmar za nekakšno pisarno in skladišče. Ko je šla Columbina mimo, jo je prijel za rokav.

— Columbina, če si jezna, ne hodi k očetu, — je dejal proseče. — Tudi on je — jezen in s tem bo zadeva samo poslabšana.

— Iz mnogih izkušenj je mogla Columbina sklepati, da je Jack nekaj zagrešil in se zavedel posledic svojega nepremišljenega dejanja. Odskočila je od njega in potrkala na vrata, ne da bi odgovorila na njegovo vprašanje.

Novi smrtonosni žarki

Henry Fleur iz San Franciscia je izumil žarke, ki bodo lahko človeštvo mnogo koristili ali pa tudi škodovali

Po vojni so učenjaki izumili že več vrst smrtonosnih žarkov. Toda šele nedavno je z uspehom demonstriral učinkovitost smrtnih žarkov izumitelj Henry Fleur iz San Franciscia. Ore za smrtonosne žarke, ki z bliskovito hitrostjo uničijo vse, kar dosežejo, pa naj bo človek, žival ali mrčes. Izum je sad 18 letnega dela in poskusov, ki jih je delal Fleur z namenom pokončiti škodljivi mrčes. Fleurov izum se razlikuje od vseh drugih v tem, da so njegovi žarki hladni, dočim so vsi drugi vroči. Izumitelj sam trdi, da prodoro njegovi žarki 45 cm debel zid in uničijo 7 milj naokrog vse življenje.

Kakor vsi drugi izumi, naj bi tudi ta pomagal človeku, lahko se pa izpremeni v največjega sovražnika človeštva. Takih primerov imamo vse polno. Slavni Nobel je delal z nitroglicerinom poskuse, da bi pripomogel industriji do razmahov. Med vojno je pa povzročilo njegovo odkritje strašno razdejaje. In tako so tudi Fleurovi žarki dvorezno orožje. Človek jih lahko rabi za pokončevanje svojega največjega sovražnika — mrčesa, lahko jih pa tudi obrne proti svojem bližnjemu. Poglejmo najprej, v čem morejo biti Fleurovi žarki človeštvu koristni.

Ce govore učenjaki o drugem rodu, ki prerašča in zatira človeštvo na zemlji, mislijo vedno na mrčes. Čeprav se zdi to brezpomembno, smo v neprestani borbi z mrčesom in

človeštvo je v defenzivi.

Na Floridi uničijo muhe in črvi vsako leto velike množine sadja. V Texasu in Oklahomi požre mrčes vsako leto toliko žita, da bi lahko spehli iz njega bilijon hlebov kruha. Neke druge vrste mrčes uniči vsako leto približno za 4 milijarde Din poljskih pridelkov, koblice uničijo vsako leto za 3 milijarde poljskih pridelkov, močni črvi pa za 2 milijarde. Treba bi bilo najti sredstvo proti škodljivemu mrčesu in ta misel je vodila Fleura pri poskusih s smrtonosnimi žarki. Končno je presenetil sadjarje in kmetovalce, ko je nameril svoje žarke na drevo, polno mrčesa in ko je v piči sekundi uničil vse zajedavce, ne da bi drevo trpelo najmanjšo škodo. Tudi drevo, ki so ga bile napadle krvave mušice, je Fleur s svojimi žarki hipoma očistil.

Skrivnost vse uničujočih žarkov je v tem, da ubijajo svoje žrtve z mrazom. Delujejo tako silno, da se v vsakem živem bitju hipoma ustavi kri.

Smrt nastane takoj, ker se molekuli v krvi razkroje. Posebnost Fleurovega aparata so cevke, izmed katerih je vsaka prilagojena pokončevanju te ali one vrste mrčesa. Vsiljuje se pa vprašanje, ali bo ta aparat nekega dne prilagojen tudi uničevanju človeškega življenja? Ali stopijo v bodoči vojni smrtonosni žarki na mesto strupenih plinov? Fleur sam ne izključuje možnosti, da se obrnejo človeku kot pomočniki namenjeni žarki proti njemu.

Že dolgo pred Fleurovim izumom so iskali učenjaki v svojih laboratorijih žarek smrti. Inspiracijo so morda našli v Wellsovi knjigi »Vojna svetov«, v kateri pripoveduje pisatelj, kako je vroč žarek pokončil v Angliji vse življenje. Prvi, ki je hotel odkriti smrtonosni žarek, je bil angleški inženir Grindell-Matthews. Odkril je res električni žarek, ki naj bi uničil poljubni stroj in

ustavil celo letalo v zraku. Uspeha pa ni nikoli dosegel. Za njim je prišel dr. A. Britenstein z žarkom, ki raztopi jeklo, kamen in les ter jih spremeni v neškodljive pline. Učenjaki so upali, da se bo dal ta žarek uporabiti za pokončevanje bacilov, pa so se zmotili. Američan Bernays Johnson je tudi odkril vroč žarek, ki baže paralizira človeka pol milje daleč in raztopi vse medeninate predmete, ali pa celo zažge razstrelivo.

Fleurov žarek je pa strašnejši, kajti njegove uničujoče lastnosti so se pokazale že v mirnem času. Lahko si mislimo, kaj šele bi bilo v vojni. Recimo, da se bliža sovražna armada in da je oddaljena 7 milj od Fleurovega aparata. Naenkrat obsije vojake tajinsvena luč. Vsi čutijo, kakor

da so jih stisnile ledene roke. Potem pa drug za drugim popadajo. Fleurov smrtonosni žarek prodira stene in debele oklepe bojnih ladij, pa tudi letala visoko v zraku niso varna pred njim. Znanost vidi seveda v tem izumu samo dobro stran in hoče z njim pomagati človeštvo v borbi za obstanek.

Ura v glavi

Nekateri ljudje se lahko prebude kadar hočejo. O takih ljudeh pravimo, da imajo uro v glavi. Poskusi, ki so jih napravili trije ameriški učenjaki, so pokazali, da taki ljudje niso redki. Preizkusili so 200 študentov in 120 se jih je prebudilo ob določenem času. Izkazalo se je, da more krepka volja vplivati na prebujenje. Seveda pa pri vsakem človeku ta lastnost ni enako razvita. So primeri, ki nas naravnost presenetijo. En študent se je lahko prebudil vsako drugo uro, potem je pa zopet trdno zaspal. Ko so ga vprašali, kako je to mogoče, je povedal, da mu je zdravnik pred leti naročil, da mora jemati vsaki dve uri lekarnstvo. In tako se je bil navadil prebuditi se točno po vsakih dveh urah. Drugi študent je točno vedel, koliko je ura, kadarkoli so ga zbudili.

Kje je sedež smisla za čas? Ali gre res za poseben čut? Na to vprašanje odgovarja ameriški učenjak dr. Kingman: Dejstvo, da smo doslej poznali samo pet čutov, ne izključuje možnosti, da imamo še druge čute, ki jih razbimo podzavedno. Psihologi se tega že dobro zavedajo. Prepričani so, da ima človek poleg vida, sluha, vonja, tipa in okusa še druge čute, med katere spada tudi takozvana ura v glavi.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Radioprogram

Petek, 22. maja.
12.15: Plošče. 12.45: Dnevne vesti. 13. Čas, plošča, borza. 18: Salonski kvintet. 19: Prof. Niko Kuret: Smernice sodobnega ljudskega teatra. 19.30: Dr. Lovro Sušnik: Francosčina. 20: Gospodinjska ura. 20.30: Operne arije poje g. Gošić, solist ljublj. opere. 21: Salonski kvintet. 22: Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

V HOTELU »BELLEVUE«
svira godba White - Blue - Jazz danes, vsako sredo, soboto, nedeljo in praznik. — Cene normalne. 1629

OPOZORILO!
Do preklica dovoljujem pot, ki pelje čez dvorišče hotela »Bellevue«. — Pot je zaprta od pol 1. do pol 6. zjutraj. — Spuščenji so psi-čuvaji. 1630

PENSION STURM,
Polje pri Lescah.
Mirno, brezprašno letovišče. Planinski zrak, velik park, zračne, solne, pršne in tople kopeli. Odlično za slabokrvne, nervozne itd. Penzija od 60 Din naprej. Zauzemanje prospekt. Najemnik: Božo Plahuta. 1631

ENODRUŽINSKO HIŠO
novo zidano, 1028 m² vrta, 10 minut od kolodvora Brežice, prodam za 42.000 Din. Vprašati: Brežna 74, pri Brežicah. 1632

JAJCA ZA VALITEV
visoko premiranih, rdečih Rhodeländer - kokoši, najkvalitetnejše vrste, nesoče tudi pozimi, jajce po 4 Din, prodaja Amalie Lottspeich, Rimske Toplice. 1633

NATAKARICO
sprejemem v restavracijo. — Kavcije možne imajo prednost. — Restavracija Rathenbourg. 1634

URE ZA BIRMO
nudi najceneje
IVAN PAKIŽ,
LJUBLJANA, Pred škofijo 18. 1345

Modroce
predeluje in očisti tamo prahu na specialnem stroju samo
Rudolf Sever,
LJUBLJANA, Marijin trg 2 25/L

Mecsnove deske
raznih dimenzij, popolnoma suhe za mizarje ima stalno v zalogi
„Mirija“, d. z o. z.,
LJUBLJANA,
Dunajska cesta št. 46
Telefon št. 28—20, 25—95.

Malinovec
iz aromatičnih gorskih malin, vkuhan s čistim sladkorjem, prodaja: Stara lekarna »PRI ORLU« v Celju. 61/L

BUKOVA DEVA
TRBOVELJSKI
PREMOG
pri št.
„KURIVO“
LJUBLJANA, Dunajska
cesta št. 33
(na Balkanu)
Telefon 34—34

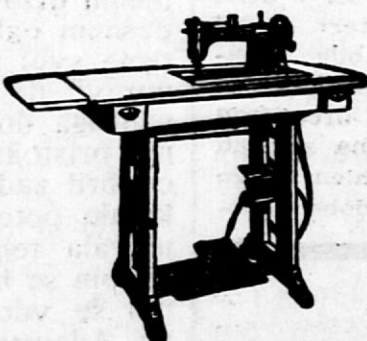
Najboljši šivalni stroji in kolese
„ADLER“ — „GRITZNER“

švicarski pletilni stroji „Dubied“
za dom, obrt in industrijo, edino le pri

Jos. Peteline
Ljubljana
Telefon 2913.

Elegantna oprema, neprekošljiv material!

NOVOST!
šivalni stroj kot damska pisalna miza
Nikoli cene! Tudi na obroke!

Od danes naprej smo zopet
znižali cene v oddelku C

Ženske nogavice od 8.— Din,
moške nogavice od 3.50 Din,
žepni robci od 2.— Din naprej
— in vso drugo manufakuro!

Oglejte si in prepričajte se pri
DRUŽBI COMMERCE D. D.
Ljubljana, Tavčarjeva ulica 2, I. nadstropje

Razpis.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani
razpisuje oddajo

slikarskih, plesarskih, ključavnica-
čarskih, kamnoseških, parketnih,
pečarskih in steklarskih del, do-
bavo lesenih okenskih rolojev in
polaganje linoleja

za objekt II. v Gajevi ulici v Ljubljani.

Vsi potrebni podatki se dobijo pri podpisnem
uradu od 21. t. m. dalje med uradnimi urami za
20.— Din.

Zapečateni in kolekovane ponudbe s 100 Din
je vložiti do 28. t. m. do 12. ure popoldne pri Po-
koinjskem zavodu za nameščence v Ljubljani,
Gledališka ulica 8/III.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Odrasli in
otroci

opravljajo z velikim uspehom zdravilni
način za čiščenje in osvežitev krvi s FIGOL.
FIGOL se dobiva po vseh lekarnah po
pošti pa razpošilja izdelovalec:
Apoteka Dr. Semelič, Dubrovnik 2/60. —
3 steklenice s poštnino 105, 8 steklenice
245, 1 steklenica 40 Din.

Specijelni entel oblek in volan

francoski sistem pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

(poleg hotela Štrukelj)

»BREDA« žepni robci kom. Din 2.—. — Namodernejše
vezenje zaves, pregrinjali in perila.

Dame, pozor! Novost!

Na original švica RUSSO-aparatu, ki je
tehnično izpopolnjen, tiskanjem

TRAJNO ONDULACIJO
brez bolečin, s širokimi ali ozkimi valovi.
Manicure! Specijalno striženje!

DAMSKI SALON I. POLANO
Kopitarjeva ulica 1 (pri Jugosla. tiskarni)

VI 13247/31—1

Razpis

Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje
dobavo

1 SMETARSKEGA
VOZA

izdelanega po modelu voza, ki je bil iz-
gotovljen na mestni pristavi.

Pravilno opremljene in kolekovane po-
nudbe je vlagati najkasneje do 29. maja
1931 do 11. ure popoldne pri mestnem
gradbenem uradu, Nabrežje 20. septem-
bra št. 2/II, kjer se omenjenega dne vrši
odpiranje ofert.

Natančnejše podatke se poizve med
uradnimi urami na mestni pristavi, Ko-
deljevo 8.

Mestno načelstvo v
Ljubljani,
dne 16. maja 1931.